קא **פסיק** ותני כו'. הא דלא דייק לעיל בפרק ג' (דף י"ח.) גבי נכתב ביום ונחתם בלילה משום דהכא נמי לא דייק אלא משום דכיון דכבר הסמוכין למוקדם פסול ממילא ידעי' דלריך שיניח מקום הזמן לפיולו לא הוי אלא היכי נמי לא תנח לריך שיניח מקום הכי את מותרת לכל אדם:

לכשאכנסנה אגרשנה אינו גט. פירש בקונטרס משום דהוי גט יתן וקשה דלעיל גט משמע דאינו גט כלל ובגט יתן אם נתגרשה מיניה לכתחלה כדאמר לקמן בהזורק (דף עט:) ואומר ר"ת דבגט יתן ליכא אלא יימוד בעלמא והכל לכתחלה גרע טפי דוודאי ליכא ביאה ות"ת בדיעבדות פ"ב (דף נב.) גרסינן אהך מילתא דכאכנסנה מגרשנה הכי זה גט מפני שבידו לגרשה ולפי' הקונטרס ניחא דפי' אם דגט יתן מיהא הוי ות"ת מפרש דהתם לחיי כשכתב בו זמן הנתינה דלפי' גט יתן לא הוי והכא כשכתב זמן קודם נישואין:

הכא נמי גזירה שמא יאמרו ניטה קודם לבנה. ות"ת מה קפידת הוא שיכתוב הסופר זמן והא ליכא למיחש שיצא לגרש בגט זה אחר ניסואין שהרי עדים לא יחתמו לו אחר ניסואין שהרי מקדם ואיכא למיחש שיאמרו משום פירי ואומר ר"ת דכיון דניסואין העדים שכתב בגט גרושתי יחתמו אחר הנסואין כי יסברו דעולה גרושה וא"ת כשיחתם מקום הזמן נמי ויכתבו זמן ניום גרושין איכא למיחש שיאמרו גיטה קודם לבנה כיון גרושין שכתוב בגט גרושתי וסברוין שלא ניסת לו מעולם וגם יפסידו הלקוחות פירות שמכר להם הבעל שלא כדין דיאמרו גרושה היתה ואין לו פירות וי"ל דלקוחות לא יקנו פירות אם לא שידעו שנשואה היתה ויביאו עדים על כך וגם על בנה יקדקדו וירגלו שנתעברה לפני הזמן שכתוב בגט ויתברר הדבר שניסת ג' ים לדבר קול שניסת אלא שאין זמן הניסואין ידוע כל כך וידעו דמה שכתוב בגט גרושתי לפי שנכתב קודם ניסואין אבל אם נכתב זמן של קודם ניסואין יאמרו כל שעה לגיטה קודם לבנה אבל קשה אפילו רבנן לא פליגי עליה דר"מ קודם לבנה כיון שהיא נשואה וכתוב בו זמן של מירוסין יפסל למ"ד משום פירי כמו גט אחר ניסואין בו זמן כלל שאין שום הוכחה מתוך זמן הכתוב בגט זה: **הבא** נמי מיחזי כשיקרא. ות"ת וכ"ש בפי מ"ם דנקט משנתת עפי מכל שטרות ותומר ר"י דלכתוב היא נתגרשה ע"פ שיודעין שנתחתם העדים תחת ומזומנים העדים לפניהם לקיימה: **ולירא** לדרב **פפי**. תימה למסיק לעיל ורב נמי לא סבר לה ובפרק ג' דכתובות (דף כא:) פריך מינה לרב גבי ג' שיצאו לקיים את השטר ומגיה ממוך כך דברי רב תימה עד שלא כתבו כו' ו"ל דוודאי ליכא ואתא פריך לשיטת דקאמר משמיה דרב הונא ולא אמר רב ואית דלא גרים הכא לדרב פפי אלא ולימא ופי' ולימא לקושיא דשטרות לא מיחזי כשיקרא דאמר רב נחמן וכו' ודוקא בשנתחתם מיחזי כשיקרא שהוא קיום השטר ובפ"ב דכתובות (דף כא:) לתירוצי בקיום השטר פריך שפיר מינה ובפ' הכותב (שם פה.) למייתי לה דרב ביבי קאמר נמי ולימא יש לפרש כמו הכא ולריכא כולי האי מיחזי כשיקרא שכותבין שנשבעה כמו שפסקו לה ב"ד: הא

א [מיי' פ"ג מהל' גירושין ה"ו טוש"ע אה"ע סי' קכ"ב סעי' ג]:

יז ב מיי' פי"ד מהלכות מלוה ולוה הלכה ז סמג עשין לד טוש"ע ח"מ סימן מה סעיף ג:

יח ג מיי' פ"ו מהלכות עדות הל' ו סמג עשין קמה טוש"ע ח"מ סימן מו סעיף כד [סי' מז סעיף ב]:

מוסף רש"י

משום בת אחותו. והיא לעמו ונשמ מזה מחמיו ומם עליה שלח ממנק ומומר לה גט כלל ומן ומומן לה וכמעשיהן עליה בכתב אין מוציאה גיטה ומומרת גרושה הייתי ופניה בתומה שנה (לעיל יז. וכעי"ז יבמות לא:). משום פירות. שמומן הגט ואילך אם ימכור הבעל בפירות נסכי מלוג שלה תגבה ואם לא היה בו זמן יהיה מוכר ומולך וכשמתבע לזין היא יהיה על המחמיה, שיאמר לה קודם גירושין מכרתי (לעיל יז.) דקסבר משנה שנתן עיניו בה לגרשה שוב אין לו לבעל פירות (ביבמות לא:). קרי רב עליה. דר"א טובינא דחכימי. מפורש שנתכמים, דמרי מתרגמינן טובמי, ר' אלעזר בן שמוע הוא ר' אלעזר בן שמוע שנתן עיניו בה לגרשה שוב אין לו לבעל פירות (ביבמות לא:). קרי רב עליה. דר"א טובינא דחכימי. מפורש שנתכמים, דמרי מתרגמינן טובמי, ר' אלעזר בן שמוע הוא ר' אלעזר בן שמוע ותלמידו של ר"ש היה כדתניא בתומת נהנה על יבמתו (שם:) והיה העולם שמח עד שבא ר"ש אלל רבותיו שבדרום ושנה להם, ר"מ ור' יהודה ור' יוסי ור"ש ורבי אלעזר בן שמוע (כתובות מ:). אשרתא דדייני. לשון מחק שמחוקין את השטר ומומרין לשטר ומומרין לשטרי (כתובות כא:) כמו יאשר כתך, קיום השטר שמומרין דיינין במומך תלמך ומחתימין הויא ומתי פלוני ופלוני ומפסידנו מתתימות ידייהו ומשטרוהי וקיימנוהי (שם פה. וגורס אשרתא דשטרי). מקמי דליסהדי סהדי אחתימת ידייהו. עד שלא העידו העדים על כתב ידם כתבו בדיינין במומך תלמך הויא ומיקי שטרך דין קדמתא ומפסידנו פלוני ופלוני מתתימת ידייהו ומשטרוהי וקיימנוהי (שם כא:). שטר שלוה בו ופרעו. בו ביום, אינו חוזר ולוה בו. לפיכך בו ביום ומע"ג דלמו מוקדם הוא שהרי ביום שלוה נכתב, שכבר נמחל שעבודו. משפרעו בטל השטר ומתתת מלוה שניתנו מלוה על פה ואינו נוגה מן הלקוחות (כתובות פה.). משפרע מלוה רמשמע, ועל המחרוה לא נכתב והוא לה מלוה על פה ומוכח לקומות שלא כדין לתין מלוה על פה נוגה מן הלקוחות (ב"מ יז.). אבל משום שיקרא. שלא נכתב על מלוה זו, לא תיישינן. אם לא שיש בדבר ביעול שטר גמור (כתובות פה:).

קשיא דר' אלעזר אדר' אלעזר תרי תנאי ואליבא דר"א ר' שבתי אמר חזקיה משום קטטה [ו]ור"מ היא דאמר עדי חתימה כרתי ובדין הוא דאפי' תורף נמי לכתוב וזמנין דשמעה ליה לסופר דקא כתיב וסברה איהו קאמר ליה והוה לה קטטה בהדיה רב חסדא אמר אבימי משום תקנת עגונות אמרי לה ר"מ ואמרי לה ר"א אמרי לה ר"מ דאמר עדי חתימה כרתי ובדין הוא דאפי' תורף נמי לכתוב וזמנין דהוה ליה קטטה בהדה ורתח עלה וזריק ליה ניהלה ומעגן ומותיב לה אמרי לה [ז]ר"א דאמר עידי מסירה כרתי ובדין הוא דאפי' טופס נמי לא לכתוב וזמנין דבעי למיזל למדינת הים ולא אשכח ספרא ושביק לה [ח] ואזיל ומעגן ומותיב לה:

ומקום הזמן: קפסיק ותני לא שנא מן הנישואין ולא שנא מן האירוסין בשלמא מן הנישואין בין למ"ד [ט]משום בת אחותו איכא בין למ"ד משום פירי איכא אלא מן האירוסין בשלמא למ"ד משום בת אחותו איכא אלא למ"ד משום פירי ארוסה מי אית לה פירי אמר רב עמרם הא מילתא שמעית מיניה דעולא דאמר משום תקנת ולד ולא ידענא מאי ניהו כיון דשמעיתא להא דתניא [י]האומר כתבו גט לארוסתי לכשאכנסנה אגרשנה אינו גט ואמר עולא מה טעם גזירה [יא]שמא יאמרו גיטה קודם לבנה ה"נ גזירה שמא יאמרו גיטה קודם לבנה א"ר זירא [יב] אמר ר' אבא בר שילא אמר רב המנונא סבא אמר רב אדא בר אהבה אמר רב הלכה כר"א קרי רב עליה [יג]דר"א טובינא דחכימי ואפי' בשאר שטרות נמי והאמר רב פפי משמיה [יד]דרבא האי [טו]אשרתא דדייני דמיכתבה מקמי דליסהדי סהדי אחתימת ידייהו פסולה אלמא מיחזי כשיקרא ה"נ מיחזי כשיקרא וליתא מדרב נחמן דאמר רב נחמן אומר היה ר"מ אפילו מצאו [טז]באשפה חתמו ונתנו לה כשר ואפילו רבנן לא פליגי עליה דר"מ אלא בגיטי נשים דבעינן כתיבה לשמה אבל בשאר שטרות לא [יז]דא"ר אסי א"ר יוחנן שטר [יח]שלוה בו ופרעו אינו חוזר ולוה בו שכבר נמחל שעבודו טעמא דנמחל שעבודו [יט]אבל משום שיקרא לא חיישינן מתני'

מלוה רמשמע שנתחתם העדים תחת ומזומנים לפניהם לקיימה (ב"מ יז.): **שכבר נמחל שעבודו**. כשפרעו ובטל השטר ואין הקרקעות משועבדות שוב למלוה השניה שלא עליה נתחתם שטר זה והוא לה מלוה על פה: **אבל לשיקרא**. אם היה נתחתם על מלוה זו מע"פ שנכתב קודם הלוותה כשר אם בו ביום נכתב: מתני'

קטיפ דר' אלעזר כו'. ריפפ מוקמת כר"ש ומכשיר לכתוב טופסי גיטין וסיפא פליג ואמר מון מגיטי נשים: **משום קטטה**. מפני התקנה דקמני לעו שהיתרת בטופסי קמי מלא מלריך שיניח קמי מפני מתקת קטטה: **ור"מ היא**. דלא בעי כתיבה לשמה ולא לריך שיניח

גליון הש"ס

גמ' ואזיל ומעגן. עי' לקמן גי ע"ש תד"ה ומעגה: **שם א"ר אבא בר שילא**. בגליל הזוהות בהגהת הש"ס כתב לע"ל רבה: **תום'** ד"ה **לכשאכנסנה ובו'** ור"ת **מפרש דהתם**. עי' ב"ב דף קלה ע"ב תד"ה כל. קדושין דף סד ע"ב תד"ה רבי קבר:

תוספות רי"ד

קשיא דר' אלעזר אדר' אלעזר. פי' ברישא תני דכותב תופסי גיטין ולא גזר תופס אטו תורף: תרי תנאי אליבא דר"א: ומקום הזמן. קפסיק ותני לא שנא מן הנישואין צריך שיכתוב זמן בגט. א"ר זירא אמר רבא בר שילא אמר רב המנונא סבא אמר רב אדא בר אהבה הלכתא כר"א פי' אמרי' עידי מסירה כרתי (והרב פי' הלכה כר"א דגזר תופס אטו תורף וצריך שיכתב כולו לשמה) קרו עליה דר"א טובינא דחכימא אמר רב פפא משמיה דרבא האי אשרתא דדייני דכתיבא מקמיה דליהוי שהדי חתמות ידייהו פסולה משום דמיחזי כשיקרא. וליתא לדרב פפא דאמר רב נחמן אומר היה ר"מ אפילו מצאו באשפה חתמו ונתנו לה כשר פי' דקסבר ר"מ עידי תתימה כרתי והאי וכתב לאו אכתיבה הגט קאי אלא אחתימתו. ואפילו רבנן דהיינו ר"א לא פליגי עליה דר"מ אלא בגיטי נשים דבעינא כתיבה לשמה אבל בשאר שטרות לא דא"ר אסי א"ר יוחנן שטר שלוה בו ופרעו אינו חוזר ולוה בו

ג) [לעיל כח: וש"נ], כ) [לעיל ט:] וש"נ], ג) [לעיל ח.], ד) יבמות נב., ה) [לקמן עט:], ו) כתובות מ. כריתות יג.; ז) כתובות כח: פה. [ועי' בטוש"ע מ"מ סימן מו סעיף כד ובסמ"ע וב"ח], ח) [מערכת לשון מיחוק כמו מצאו ממון כך כתב רש"י לקמן לד. ד"ה מצאו], ט) כתובות פה. לעיל ג: כג., י) כ"מ ח. כתובות פה., כ) [וע"ע תוס' יבמות נב. ד"ה לבשאכנסנה ותום' כ"ב קלה: ד"ה כל],